

Årsberetning 2023

Tale-, Høre og Mobilitetsområdet

Indhold

Fælles indledning	3
Taleområdet	3
Indledning	3
Statistik	3
Udviklingsområder i 2023	4
Opstart af samarbejde med Ærø Kommune	4
Opstart af samarbejde med nye IKT-konsulenter i Svendborg Kommune	4
Netværksmødet og kurser	5
Forventninger til 2024	5
Høreområdet	6
Indledning	6
Statistik	6
Udvikling i 2023	7
Samarbejder på tværs	8
Tilfredshedsundersøgelse	8
Forventninger til 2024	9
Mobilitetsområdet	10
Indledning	10
Statistik	10
Analyse og fokuspunkter i 2023	11
Samarbejde med Ærø Kommune	12
Øvrige opgaver mobilitetsterapeuten bl.a. også har varetaget	12

Fælles indledning

Hensigten med denne årsberetning er at redegøre for det arbejde og de ydelser, der har fundet sted på de specialiserede områder i Svendborg Kommune i år 2023

Årsberetningen henvender sig fortrinsvist til kommunalt personale ved Svendborg Kommune og øvrige interessenter, der ønsker oplysninger om Svendborg Kommunes funktion af specialområderne Tale-, Høre- samt Mobilitetsområdet.

Taleområdet

Indledning

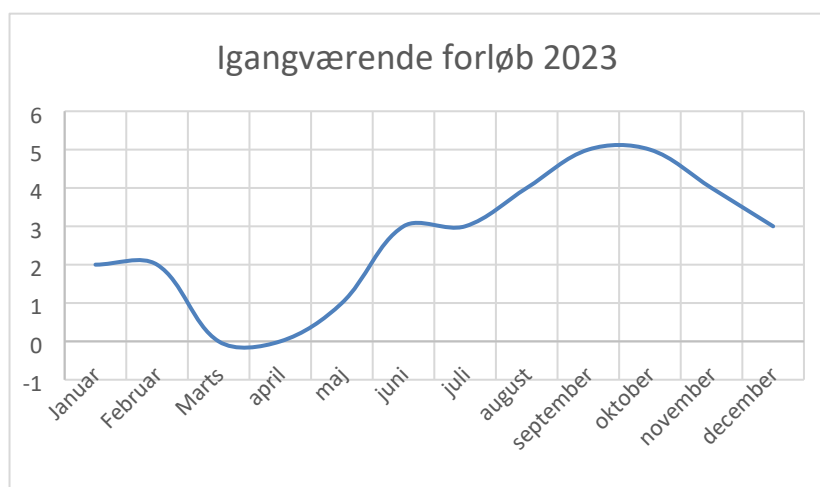
Taleafdelingen i Svendborg Kommune er organiseret under 'Hjælpe midler og Hverdagsteknologi'.

Taleteamet er i berøring med forskellige målgrupper af voksne borgere med sprog-, tale og/eller kommunikationsvanskeligheder. Taleteamet betjener Svendborg- og Ærø Kommune.

I 2023 er der sket en opnormeret på taleområdet på 10 timer ugentligt, og opgaverne på taleområdet bliver derfor nu varetaget af 3 talekonsulenter (logopæder). Opnormeringen kan i væsentligste grad tilskrives Ærøs hjemtagelse af taleområdet og dermed en øget arbejdsmængde for taleteamet i Svendborg Kommune. Desuden er der fortsat en stigning af specialiserede sager, som trækker flere ressourcer fra taleteamet.

Statistik

I 2023 har der været 123 unikke borgere på taleområdet. Nedenstående graf viser igangværende forløb i alle årets måneder. Undtagen et dyk ml. marts og juni ses et nogenlunde konstant tal af borgere i forløb på taleområdet.

For at danne et mere helhedsorienteret blik ind de konkrete arbejdsopgaver viser nedenstående figur det samlede antal indsatser på taleområdet i 2023.

Indsats navn	Antal bestillinger
T1 Udredning	13
T2 Observation	1
T3 Rådgivning/Vejledning	10
T4 Organiske og/eller funktionelle Stemmelidelser	47
T5 Stemmetransition	2
T6 Afasi	26
T7 Verbal apraksi	5
T9 Kognitive kommunikative vanskeligheder	4
T10 Dysartri	26
T11 Progredierende dysartri	9
T12 Progredierende sproglige vanskeligheder	2
T13 Operation/skader i mundhulen	1
T14 Total laryngektomi	1
T15 Udviklingsbetinget stammen	1
T16 Udtalevanskeligheder	2
T19 Ekstern Logopæd	5
T20 Videomøde Tale	1
T21 Logopædisk tværfaglig neuroindsats	5
I alt	162

Udviklingsområder i 2023

Opstart af samarbejde med Ærø Kommune

År 2023 har i høj grad været præget af Ærø Kommunes hjemtagelse af taleområdet. Talekonsulenterne har alle været involveret i opstarten af samarbejdet mellem Svendborg- og Ærø Kommune. Samarbejds møder med Ærø Kommunes terapeuter har givet anledning til løbende justeringer i procedure for f.eks. etablering af kontakt til de nye samarbejdspartnere i Ærø Kommune.

Opstart af samarbejde med nye IKT-konsulenter i Svendborg Kommune

I forbindelse med Svendborg Kommunes hjemtagelse af IKT-området har talekonsulenterne haft en rolle i etablering af et kommende samarbejde med kommunens IKT-konsulenter. IKT står for Informations- og Kommunikationsteknologi, og det er et område, hvor der er en naturlig fælles berøringsflade for IKT-konsulenterne og talekonsulenterne. Derfor har det været essentielt for talekonsulenterne allerede i 2023 at opstarte samarbejde med kommunens IKT-konsulenterne for at optimere det kommende samarbejde og ydelsen, som leveres til borgeren. Der har været fokus på drøftelse af procedurer for samarbejdet ved de borgere, hvor der er fælles berøringsflade. Ligeledes er der blevet etableret et fast månedligt tværfagligt sparringsmøde i 2024, hvor talekonsulenterne og IKT-konsulenterne har rum til at drøfte fælles sager samt fortsat justere og optimere samarbejdet og fælles procedurer.

Netværksmødet og kurser

For at kunne fortsætte med at give borgerne i Svendborg- og Ærø Kommune et højt specialiseret tilbud har talekonsulenterne fortsat haft fokus på at videreudvikle kompetencer og erfaringsudveksle. Dette er blandt andet gjort ved at deltage i faglige netværk - senest Danske Tale-, Høre og Synsinstitutioner (DTHS) netværksmøder i november 2023, hvor der er erfaringsudvekslet og netværket med øvrige talekonsulenter i Danmark. Dette har givet ny inspiration til optimering og videreudvikling af materialer til udredning og undervisning af borgere med kommunikationsvanskeligheder.

Forventninger til 2024

I 2024 vil der på taleområdet fortsat være fokus på samarbejdet med Ærø Kommune. Der er fortsat behov for at øge vores synlighed til relevante samarbejdspartnere omkring borgerne.

I 2024 vil der være stort fokus på samarbejdet mellem IKT-konsulenterne og talekonsulenterne. Der vil være fokus på etableringen af samarbejdet i form af månedlige tværfaglige sparringsmøder og etableringen af procedurebeskrivelser for blandt andet henvisningen af borgere med behov for kommunikationshjælpemidler. Vi ser meget frem til dette tætte samarbejde.

Høreområdet

Indledning

I 2023 er Høreområdet opnormeret med 10 timer ugentligt, hvilke timer varetages af en studentermedhjælper. Denne opnormering kan tilskrives Ærø Kommunes hjemtagelse af området, hvilket har betydet en øget arbejdsmængde for hørekonsulenterne i Svendborg Kommune.

Det betyder, at høreteamet i 2023 bestod af 2 hørekonsulenter på 37 timer ugentligt og 1 studentermedhjælper på 10 timer ugentligt.

Generelt så vi i 2023 en stor stigning i antal henvendelser til hørekonsulenterne (se afsnittet omhandlende statistik), men vi så desuden en stigning i de specialiserede forløb på f.eks. tinnitus- og hyperacusis områderne. Dette gør sig ikke kun gældende i Svendborg Kommune – det er hørekonsulenternes klare indtryk at andre kommuner i landet har samme oplevelse. Dette skyldes i høj grad det generelle øgede fokus på høretab, høreapparater, tinnitus osv. på landsplan. I følge Høreforeningen oplever hver 6. dansker over 18 år problemer med hørelsen – det svarer til cirka 800.000 danskere. For ikke mange år tilbage var dette tal blot 500.000 danskere¹. Dette skal naturligvis sammenholdes med de demografiske ændringer ift. en voksende seniorbefolkning og en længere levetid². Det betyder, at flere end før har behov for hjælp til hørelsen, høreapparater samt andre hørelserelaterede udfordringer som tinnitus og lydfølsomhed. Denne øgning i tilgang er noget hørekonsulenterne tydeligt mærker i det daglige.

Statistik

Indsats	Antal
H1 Telefontid/anden henvendelse	1697
H2 Hørelserelateret problemstilling - konsultation	358
H3 Høretekniske hjælpemidler	156
H4 Fokus på kommunikative strategier	20
H5 Tinnitus/Ménière /Hyperacusis	36
H6 Cochlear Implant (CI)	
a. Forsamtaler	a. 6
b. Undervisning ifm. operation	b. 2
c. Genundervisning	c. 5
H7 Visuel kommunikation, TSK MHS	0
H8 Tale-/stemmekorrektion	0
H9 Erhvervet syns- og hørenedsættelse	2
H10 Overgangsvejledningen til unge under 18 år	0
H11 Hørevanskeligheder under uddannelse	1
H12 Hørevanskeligheder i erhvervsager	13
H13 Søvnvejledning/-forløb	1
H14 Videomøde Høre	0

¹ <https://hoeforeningen.dk/viden-om/hoereproblemer/>

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/impact-demographic-change-europe_da#demografiske-tendenser

Hørepædagogiske opgaver	
Skranke (15-30min. konsultation)	344
Pakker	38
Værksteder (småreparationer af høreapparat uden fysisk fremmøde)	104
Uanmeldte	127
Udeblevne	27
I alt	2.936

Det samlede antal indsatser for 2023 på høreområdet i Svendborg Kommune er således 2.936.

Til sammenligning var dette tal 1.951 i 2020, 2.628 i 2021 samt 2.885 i 2022. Denne stigning har været mærkbar for hørekonsulenterne, og dette er til trods for, at der fortsat har været øget fokus på at være skarpere på ”hvem gør hvad?”. Det vil i praksis sige, at flere borgere end tidligere er henvist til rette aktør i stedet for, at opgaven er løst af hørekonsulenterne i Tale- og Hørehuset (f.eks. begynderundervisninger, høreapparatsjusteringer mv.). Ligeledes skal der oven i disse tal tages tallene fra Ærø Kommune i betragtning, og kigger man på de to kommuner samlet, er det samlede antal indsatser for de to kommuner 3.408.

I praksis betyder denne store stigning i antal indsatser, at der kommer ventetid samtidig med at de specialerede forløb ikke i samme grad kan individualiseres som tidligere, hvilket ikke lever op til Lovende Praksis’ principper eller DTHS’ s ”God Praksis”.

En stor del af de specialiserede forløb er forløb, der optager meget tid i hørekonsulenternes kalendere, da disse borgere kommer i Tale- og Hørehuset op til cirka 15 gange fordelt over 4-6 måneder. Herudover er der til denne type sager meget forberedelses- og efterbehandlingstid samt udvikling af undervisningsmaterialer.

Udvikling i 2023

Grundet det stigende borgerflow har hørekonsulenterne løbende forsøgt at optimere arbejdsgange. I denne proces fandt vi et behov for udvikling af et materiale til uddeling/omdeling til borgerne for at muliggøre højere grad af ”hjælp til selvhjælp”.

Konkret har det udmundet sig i forskellige selvhjælpsvideoer omhandlende blandt andet høreapparatsfirmaspecifikke filterskift, rengøring og vedligeholdelse af tipper og propper samt skift af slange. Link til disse videoer sendes via SMS til borgeren. Som tillæg til disse videoer er der ligeledes udviklet et oversigtskort ”Dit høreapparat”, som hørekonsulenten udfylder sammen med borgeren. På kortet kan man blandet skrive hvilket høreapparat de har, garantiperiode, hvilket tilbehør/løsdele de bruger samt hvor de forskellige ting kan bestilles. På denne måde har borgeren større mulighed for at klare de praktiske ting omkring høreapparatet selv, hvilket størstedelen af borgerne er utrolig glade for.

Et andet område, som krævede fokus, var tilkobling af høreapparatet til en mobiltelefon – både ift. til streaming og app’s (fjernbetjening). Til dette blev der ligeledes udviklet selvhjælpsvideoer omhandlende fejlfinding og opkobling til henholdsvis iPhone og Android telefon med tilhørende kort til udlevering med en tringuide og QR-kode til de respektive videoer. Links til videoen kan ligeledes sendes via SMS til borgeren.

Disse videoer med tilhørende uddelingskort har vist sig at være et rigtig godt værktøj for både hørekonsulenten i arbejdet med borgeren men i høj grad også for borgeren, da det er et værktøj, de kan bruge ved behov.

Foruden ovenstående har hørekonsulenterne som noget nyt i 2023 desuden afholdt flere ”Hørehold” for borgere med fokus på vedligeholdelse og rengøring af høreapparater. Her blev der holdt et lille oplæg, hvorefter deltagerne havde mulighed for selv at afprøve udskiftning og rengøring af løsdele og stille eventuelle spørgsmål.

Et andet tiltag i forbindelse med holdundervisning er holdet ”Undervisning i mestringsstrategier”. Dette hold er ligeledes oprettet i 2023 og er for de borgere, der oplever udfordringer med tinnitus, lydfølsomhed af forskellige årsager samt Ménière. Dette hold er afholdt hver 5.-6. uge med stor succes. Dette fortsætter i 2024.

Samarbejder på tværs

Som tidligere bemærket har der i 2023 været stort fokus på at få et godt samarbejde med forskellige afdelinger og aktører i og fra Ærø Kommune. Dette har krævet ekstra tid og fokus, men det har samtidig også været vigtigt for hørekonsulenterne bruge tiden på at komme godt fra start.

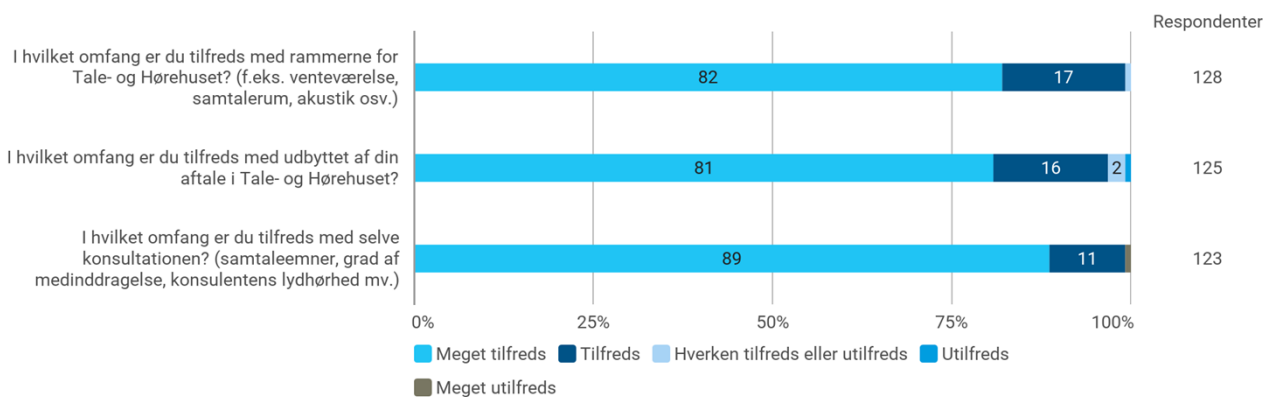
Et andet samarbejde, som er blevet etableret i 2023 er ”Det fælles Fynske Netværk” – et samarbejde på høreområdet mellem Odense Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune samt Svendborg- og Ærø Kommune. I dette netværk drøfter vi forskellige problemstillinger ift. mødet med borgeren, proceduremæssige tiltag/udfordringer samt drøfter forskellige udviklingspotentialer. Den sparring, som hørekonsulenterne får i dette netværk, er værdsat og givtigt.

I 2023 blev der afholdt et samarbejds møde mellem Tale- og Hørehuset og øre-, næse-, halslægerne i Svendborg Kommune. Til mødet blev de forskellige steder præsenteret, og vi blev her enige om at styrke samarbejdet ved årligt at afholde et samarbejds møde. Næste møde er i foråret 2024.

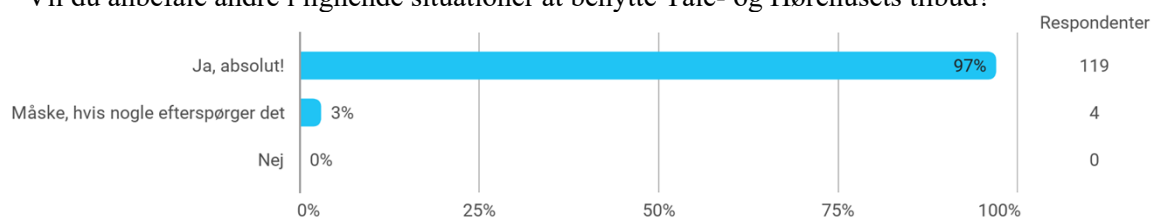
Tilfredshedsundersøgelse

I en fokuseret periode i 2023 har hørekonsulenter foretaget en tilfredsundersøgelse blandt de borgere, der har været i Tale- og Hørehuset ifm. problemer med høreapparatet og/eller behov for høretekniske hjælpemidler. Undersøgelsen er lavet i SurveyXact, og der sendes efter aftale med borgeren et link til undersøgelsen efter endt aftale i Tale- og Hørehuset.

I det nedenstående ses de 4 spørgsmål med tilhørende svar fordelt i procent.

Vil du anbefale andre i lignende situationer at benytte Tale- og Hørehusets tilbud?

Desuden var det muligt for borgerne at skrive en kommentar til sidst i undersøgelsen.

Dette må siges at være en meget positiv tilbagemelding fra borgerne i Svendborg Kommune, hvilket stemmer overens med hørekonsulenternes egne oplevelser. Dette underbygges desuden af mange kommentarer skrevet af borgerne (dette er et lille udsnit):

- *Det er de mest fantastiske mennesker i hele "systemet" som sidder her - og en kæmpe tak for ALT ♥☐*
- *Det er fint at jeg kan have min kone med*
- *Perfekt betjening*
- *Jeg kom for at få lavet et af mine hjælpemidler og det fik jeg gjort*
- *Et positivt og behageligt besøg. En venlig og meget hjælpsom medarbejder*
- *God forståelse for mit problem, god samtale*

Desuden har der været enkelte kommentarer omkring manglende mulighed for at komme på toilettet i Tale- og Hørehuset ligesom flere skriver, at telefontiden er for kort.

Forventninger til 2024

I 2024 vil hørekonsulenterne have fokus på at få udbredt de ovenfor beskrevne videoer både til rengøring og vedligeholdelse og til forbindelsen mellem høreapparat og mobiltelefon. Dette for at borgere i langt højere grad kan fejlfinde på deres høreapparater og mobiltelefoner og dermed være selvhjulpne i dagligdagen.

I øjeblikket har hørekonsulenterne gang i fællesprojekt med hørekonsulenterne fra Kommunikationscenter Odense vedr. et tinnitus webinar. Det er forventningen, at dette lanceres omkring sommeren 2024.

Vi glæder os til 2024, som vi forventer bliver et spændende år med nye fysiske kontorpladser og hjemtagelse af IKT- og synsområderne til Svendborg Kommune fra CKV.

Mobilitetsområdet

Indledning

I 2023 er der registreret 69 CPR-nr. på Mobilitetsområdet. Dette er inkl. 3 Ærø borgere.

Nedenstående tabel viser, hvordan fordelingen har været hen over de seneste 8 år.

I 2018 var vi nede på 44 borgere, og i 2019, 2020 og 2021 har vi ligget omkring de 50-60 borgere om året. I 2022 og 2023 har vi haft en lille stigning med henholdsvis 78 og 69 borgere tilknyttet til Mobilitetsområdet.

Årstal	Registrerede CPR- nr.
2016	70
2017	80
2018	44
2019	58
2020	54
2021	53
2022	78
2023	69

Statistik

Mobilitetsindsatserne har fordelt sig som følgende i 2023:

M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	Indsatser i alt
2	0	25	2	66	5	2	68	66	4	240

M1 - Siddestillingsanalyse – voksne (inkl. rapport over siddestillingsanalyse)

M2 - Siddestillingsanalyse – børn (inkl. rapport over siddestillingsanalyse)

M3 - Specialtilpasning – specialrådgivning i specielle og komplicerede hjælpemidler

M4 - Trykmåling

M5 - Tryksårsforebyggelse

M6 - Miniudbud el-kørestol

M7 - Revurdering dropfodsstimulator / vurdering af dropfodsstimulator

M8 - Rådgivning og vejledning

M9 - Vurdering af siddestilling/ liggestilling

M10 - Vurdering af bolig

På nedenstående tabel ses, hvordan antallet af Mobilitetsindsatser har fordelt sig i årene – 2016 til 2023.

Indsatser	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	Indsatser i alt
2016	6	0	35	7	19	2	7	-	-	-	76
2017	10	0	46	9	32	3	6	73	-	-	179
2018	2	1	28	3	21	6	0	28	22	1	112
2019	5	1	21	4	32	7	7	56	43	4	180
2020	2	1	20	7	17	8	4	52	46	4	161
2021	1	1	31	2	43	13	5	51	44	3	194
2022	0	0	35	3	54	19	5	77	66	12	271
2023	2	0	25	2	66	5	2	68	66	4	240

Analyse og fokuspunkter i 2023

Hvert år opleves, at nogle CPR-nr. har flere henvendelser i løbet af året, men disse tæller kun som en henvendelse/et CPR-nr. Dette gælder for 10 CPR-nr. i 2023. Disse er ofte længerevarende og meget komplekse sager, hvor der løbende opstår nye udfordringer i forhold til ligge- / siddestilling.

Ud af de 69 registrerede cpr. Nr i 2023, har 29 af dem været med i et madrasprojekt. 3 af disse 29 borgere har desuden haft behov for yderligere vejledning ifm. Tryksårsforebyggelse, hvor der er givet særlig rådgivning og lavet yderligere tiltag omkring lejrning.

Nærmest alle borgere tilknyttet Mobilitetsterapeuten modtager indsatsen M9 (Vurdering af sidde- og liggestilling) og indsatsen M8 (Rådgivning og vejledning). Disse benyttes oftere og oftere, og er bedre dækkende for den egentlige opgaveløsning. Dette er formentlig også grunden til, at indsatserne M1 og M2 (siddestillingsanalyse voksne og børn) ikke er benyttet i 2022 og kun 2 gange i 2023. Mobilitetsterapeuten tilknyttes simpelthen tidligere i forløbene, hvilket efter vores mening, giver større borgertilfredshed og hurtigere og mere effektiv opgaveløsning.

Der er igen i 2023, lagt stor vægt på tryksårsforebyggelse, og indsatsen M5 (tryksårsforebyggelse) er benyttet 66 gange. Som en stor del af dette arbejde, er der ligeledes stort fokus på rådgivning af borger, plejepersonale og pårørende i forhold til madras- og pude valg, samt sidde- og liggestilling og korrekt brug af hjælpemidlet. Der er ligeledes lavet 2 trykmålinger i den forbindelse. (indsatsen M4).

Der har været 5 sager omhandlende miniudbud på el-kørestole i 2023 (indsatsen M6 miniudbud el-kørestol). Dette tal har i 2023 normaliseret sig igen, da de forrige 2 år har ligget exceptionel højt.

Et miniudbud på el-kørestol strækker sig ofte over flere måneder, da sagerne har stor kompleksitet, og kræver ofte flere tilpasninger.

Der ses et fald i indsatsen M10 (vurdering af bolig) fra sidste år, hvilket formentlig skyldes, at Mobilitetsterapeuten ikke har varetaget de mindre boligtilpasninger i 2023, så som ramper, slisker og adgangsforhold rundt i bolig.

Samarbejde med Ærø Kommune

Fra 1. januar 2023 er der indgået et forpligtende samarbejde mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune på Mobilitetsområdet. Nærmere bestemt ift. siddestillingsanalyser, vejledning og rådgivning til valg af kørestol samt efterfølgende tilpasning i samarbejde med Ærø Kommunes leverandører på området.

I 2023 har der været 3 borger sager fra Ærø Kommune på Mobilitetsområdet.

Alle har drejet sig om siddestillingsudfordringer. De to sager omhandlede udfordringer med siddestilling i el-kørestol og den 3. omhandlede udfordringer ifm. toilet- badestolen. Der har været drøftet specialtilpasninger af hjælpemidlet, talt trykforebyggelse og generelt givet råd og vejledning ift. siddestillingsudfordringerne i alle tre sager.

Øvrige opgaver mobilitetsterapeuten bl.a. også har varetaget

- Almen sagsbehandling og telefonvagter med dertilhørende opfølgning på sager.
- Sparring ift. siddestillings sager.
- Sparring ift. tryksårssager, tryksårsforebyggelse og valg af madras/pude.
- Sparring omkring valg af produkter generelt.
- Arbejdet med forskellige udbud (SKI og KOM udbud) fx genbrugshjælpemidler, rollatorer, elscooter, bade-toilet stole, badebænke, toiletforhøjer, senge og madrasser.
- Komplicerede sager, herunder siddestillingssager, tryksårssager og sager om lejrning og liggestilling (herunder MS og ALS borgere).
- Sparringspartner på større boligsager.
- Madrasprojekt på et plejecenter i Svendborg Kommune.
- Som AMR – arbejdsmiljø- og trivsels arbejde. Indført trivselsmøder.